

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

¹Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова

У статті розглядаються проблеми вдосконалення системи професійної освіти і психолого-педагогічної підготовки фахівців у сфері туризму. Надається коротка соціально-психологічна характеристика фахівця туристської діяльності. Представлений досвід підготовки фахівців туристського профілю у вищому навчальному закладі.

Ключові слова: туризм, професійна туристська освіта, педагогіка туризму.

Key words: tourism, professional tourist education, pedagogy of tourism.

На сучасному етапі демократичного державотворення велика увага приділяється розвитку особистості з урахуванням особистісно-орієнтованого підходу до її формування. Виховання вільної, незалежної людини, яка б володіла загальнолюдськими цінностями, була здатною до самостійного вибору життєвого шляху – важливе завдання сьогодення. Особливої актуальності у цьому контексті набуває підготовка фахівців для туристичної галузі, як найбільшої складової сфери послуг. Сучасні працівники туристичної індустрії покликані першими задовольнити потреби клієнтів у відпочинку, рекреації, лікуванні та реабілітації [4; с. 4].

Аналіз літературної бази показав, що окремі аспекти досліджуваної проблематики розкриті у працях В. Федорченка, В.Цибухи, В. Квартального, Н.Фоменка, М. Скрипника та ін. Проте більш глибокого вивчення потребує питання психолого-педагогічної наповненості підготовки фахівців для туристичної галузі, дослідженню якого присвячена дана публікація.

Сьогодні феномен туризму набуває все глобальніших форм ринкового господарювання. У цих умовах неухильно зростає попит на фахівців, які: володіють специфічними технологіями та програмними продуктами; знають основи просування туристичних послуг та вміють знаходити компроміси.

Не менш важливим у даному контексті є міжособистісне спілкування, яке в умовах інтернаціоналізації та глобалізації стає найважливішим показником якості життя суспільства. Основна функція спілкування в туристичному бізнесі полягає в обміні результатами спільної діяльності та емоціями, які відіграють роль регуляторів людського буття.

Домінуючим психолого-педагогічним аспектом вітчизняної професійної туристичної освіти є діяльнісно-творча функція, суть якої полягає у розвитку особистісних, інтелектуальних, культурних та духовно-моральних якостей фахівця. У цьому контексті підготовка фахівця сфери туризму вимагає досягнення більш органічної єдності в освітньому процесі таких дидактичних принципів як зв'язку навчання з життям, систематичності й послідовності та ін. [3; с. 34].

Аналіз літературних джерел показав, що в усьому світі підготовка кадрів для туристичної індустрії ґрунтується на дисциплінах гуманітарного профілю, серед яких психологія управління, менеджмент та маркетинг туризму та ін. [2; с. 40].

Цілком зрозуміло, що найбільш ефективним напрямком підвищення якості будь-якого навчально-виховного процесу є створення таких психолого-педагогічних умов, за яких студент зможе зайняти активну особистісну позицію та стане на шлях творчого самовдосконалення.

З метою активізації освітньої діяльності у процесі підготовки фахівців туристичного профілю слід використовувати:

- діалогові та дискусійні ситуації, які виходять за межі обсягу студентських знань та потребують ґрунтовного вирішення поставленої проблеми як одноосібно так і колективно;
- тренінгові заняття, що допомагають вихованцям використовувати набуті знання на практиці;
- рольові та ділові ігри, які впливають на формування компетентності, автономності та комунікабельності [3; с. 65].

З вище викладеного можна зробити висновок, що розвиток туризму потребує не лише наявності на тій чи іншій території певних природних, соціально-економічних, політичних та культурних ресурсів, але й висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців які будуть здатні: створювати і просувати туристичний продукт; прогнозувати та оптимізувати бюджет компанії; адаптуватися до змінних умов сьогодення і налагоджувати контакт з клієнтською базою; проявляти стресостійкість та активність у роботі в групах; мислити аналітично і розробляти стратегії для досягнення максимального прибутку при мінімальних витратах.

Очікуваним результатом виконання наведених вище завдань передбачається створення стійких передумов розвитку на ринку туристичного сектору та удосконалення системи професійної туристичної освіти.

Література

1. Дехтяр В.Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму: Навч. посіб. для закл. освіти / В.Д. Дехтяр. - К.: Наук, свгг, 2008. - 203 с.
  2. Жолдак В.И. Основы менеджмента в спорте и туризме: организационные основы: Учебник / В.И. Жолдак, В.А. Квартальное. Т.1. – М., 2007. - 288с.
  3. Пазенок В.С. Філософія туризму: Навч. посібник / В.С. Пазенок, В.К. Федорченко. - К.: Кондор, 2004. - 268 с.
- Федорченко В.К. Педагогіка туризму: Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / За ред. проф. В.К. Федорченка, проф. Н.А. Фоменко, доц. М.Л. Скрипник, доц. В.К. Цехмістрової - К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. - 296 с.